RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 68.843 van 14 oktober 1997
in de zaak A. 74.631/XII-121.

In zake : François VAN ESPEN,
die woonplaats kiest bij
Advocaten E. VAN der MUSSELE
en Y. VANDEN BOSCH,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Justitiestraat 18 A

tegen :

1. de stad BRUSSEL,
die woonplaats kiest bij
Advocaat N. WEINSTOCK,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Defrélaan 19,
2. het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaten R. WITMEUR en L. DE CONINCK,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Kapitein Crespelstraat 2-4.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat François VAN ESPEN op 10 juni 1997 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van de beslissing van 6 september 1996 van de gemeenteraad van de stad Brussel waarbij hem de tuchtmaatregel van het ontslag van ambtswege wordt opgelegd en van de beslissing van 3 maart 1997 van de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering waarbij zijn beroep ongegrond verklaard wordt en de gemeenteraadsbeslissing goedgekeurd;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota's van de verwerende partijen;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur F. DE BUEL;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 9 september 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 30 september 1997;

Gehoord het verslag van Staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat E. VAN der MUSSELE, die verschijnt voor verzoeker, van Advocaat N. WEINSTOCK, die verschijnt voor de eerste verwerende partij en van Advocaat K. VAN DER CRUYSSE, die loco Advocaten R. WITMEUR en L. DE CONINCK verschijnt voor de tweede verwerende partij;

Gehoord het gedeeltelijk eensluidend advies van Eerste Auditeur F. DE BUEL;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt:

1.1. Verzoeker is, sedert 1 juni 1982, in dienst bij de stedelijke politie van de stad Brussel, thans als hoofdinspecteur van politie.

1.2. Op 2 april 1996 veroordeelt de correctionele rechtbank van Leuven verzoeker tot een gevangensstraf

van negen maanden met uitstel voor wat 2/3 van de hoofdgevangenisstraf betreft. De rechtbank acht volgende misdrijven begaan tussen 1 november 1995 en 11 januari 1996 bewezen : aanschaf of bezit, invoer, gebruik in groep en vergemakkelijken van of aanzetten tot gebruik van cannabis; woonstschennis; bedreiging; verboden wapendracht.

1.3. Op 19 april 1996, de datum van zijn invrijheidstelling, beslist de hoofdcommissaris van politie van de stad Brussel, verzoeker in toepassing van het gemeentelijk personeelsstatuut "onmiddellijk uit zijn functies te weren ten vrijwarende titel, in afwachting dat de definitieve beslissing te zijner opzichte door de bevoegde tuchtoverheid genomen wordt betreffende zijn preventieve schorsing".

1.4. Na verzoeker gehoord te hebben, beslist de burgemeester van de stad Brussel op 15 mei 1996 verzoeker vanaf 19 april 1996 preventief te schorsen voor de duur van vier maanden, met inhouding van één vierde van zijn wedde en met ontzegging van bevorderingsaanspraken.

Op 9 augustus 1996 beslist de burgemeester verzoekers preventieve schorsing met vier maanden te verlengen.

1.5. Op 6 september 1996 beslist de gemeenteraad aan verzoeker de tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op te leggen met ingang van 19 april 1996.

Die beslissing, welke het eerste voorwerp uitmaakt van onderhavige vordering, luidt als volgt :

> "De Gemeenteraad,
> Gelet op de nieuwe gemeentewet, inzonderheid de beschikkingen van titel XIV 'De tuchtregeling';
> Gelet op het algemeen stadsambtenarenreglement;
> (...)
> Overwegende dat betrokkene de waardigheid van het ambt, en zeker dit van politieagent, in het gedrang heeft gebracht door het oplopen van een veroordeling door de Correctionele Rechtbank;

Overwegende inderdaad dat betrokkene op 2 april 1996 door de Correctionele Rechtbank te Leuven veroordeeld werd tot een gevangenisstraf van negen maanden met 2/3 probatieuitstel van de tenuitvoerlegging van de hoofdgevangenisstraf gedurende een termijn van drie jaar onder bepaalde voorwaarden wegens (...)

Overwegende dat dit vonnis in kracht van gewijsde is getreden;

Gelet op de beslissingen van de h. Burgemeester van 15 mei 1996 en 9 augustus 1996, bekrachtigd door de Gemeenteraad in zitting van 17 juni 1996 en 6 september 1996, waarbij betrokkene preventief geschorst wordt vanaf 19 april 1996;

Overwegende dat het dossier dat werd ter beschikking gehouden ter consultatie voor de leden van de Gemeenteraad, betrokkene en zijn eventuele verdediger, vergezeld was van een vertaling uitgevoerd door een beëdigd vertaler;

Betrokkene en zijn verdediger gehoord in hun verklaringen;

Overwegende dat de argumenten die hierin werden naar voor gebracht het voorwerp hebben uitgemaakt van een zorgvuldig onderzoek waaruit o.a. blijkt dat het verslag van het deskundig onderzoek van Dr J. DE VOGELAER zich wel degelijk in het dossier bevond samen met de beëdigde vertaling ervan;

Overwegende dat een zeer strenge tuchtstraf zich opdringt;

Overwegende dat de debatten het voorwerp hebben uitgemaakt van een simultaanvertaling in het Nederlands of het Frans voor zover, naar ieders keuze, het Frans of het Nederlands werd gebruikt;

(...)".

1.6. Bij brief van 12 september 1996 wordt de beslissing van de gemeenteraad naar verzoeker opgestuurd.

1.7. Op 27 september 1996 stelt verzoeker bij de regering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest beroep in tegen de tuchtstraf.

Op 3 maart 1997 verwerpt de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering het beroep. Hij keurt het tuchtbesluit van 6 september 1996 goed, met vermeldingen van volgende motieven :

"(...)

Overwegende dat de tenlaste gelegde feiten een zware sanctie rechtvaardigen;

Overwegende dat de tuchtprocedure regelmatig verlopen is en de rechten van de verdediging gerespecteerd werden;

Overwegende dat niets toelaat tot de onwettigheid van de beslissing, voorwerp van het huidig beroep, te besluiten, en hiermee dus volledig akkoord kan gegaan worden;

Overwegende dat geen van de middelen uiteengezet in het beroep weerhouden kan worden om de gemeentelijke beslissing te hervormen".

Deze beslissing wordt bij brief van 11 april 1997 ter kennis van verzoekers raadsman gebracht.

2. Overwegende dat de tweede bestreden beslissing genomen is ten gevolge van het hoger beroep dat verzoeker ingesteld heeft tegen de beslissing van de gemeenteraad van Brussel waarbij hem overeenkomstig artikel 292 van de nieuwe gemeentewet de tuchtmaatregel van het ontslag van ambtswege opgelegd is; dat de verwerende partijen niet aantonen dat bij gebrek aan eigen regelgeving aangaande de organisatie van de procedure en de uitoefening van het administratief toezicht op dergelijke beslissingen de vóór de totstandkoming van de wet van 21 mei 1991, waarbij artikel 200 van de nieuwe gemeentewet is opgeheven, bestaande regeling niet van toepassing is gebleven; dat in die regeling, gelezen in samenhang met artikel 56 van de wet van 26 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en de federaties van gemeenten en met artikel 47, § 3, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, de tuchtrechtelijk bestrafte politieambtenaar de mogelijkheid lijkt te hebben om tegen de gemeenteraadsbeslissing beroep in te stellen bij de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, die ter zake over een hervormingsbevoegdheid beschikt; dat in die omstandigheden vastgesteld lijkt te moeten worden dat het besluit van de gemeenteraad opgeslorpt is door de beslissing van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, dat zij uit het rechtsverkeer verdwenen is en dus niet meer voor vernietiging vatbaar; dat in de huidige stand

van de zaak vastgesteld wordt dat de vordering tot schorsing gericht tegen de beslissing van de gemeenteraad van 6 september 1996 onontvankelijk is;

3.1. Overwegende dat verzoeker als vierde middel de schending van de motiveringsverplichting aanvoert; dat hij betoogt dat het besluit van de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering geen woord besteedt aan de argumentatie die hij in zijn beroepsakte had uiteengezet zodat het "zo mogelijk nog minder elementen" bevat dan de beslissing van de gemeenteraad, die zelf ook geen motivering bevatte vermits het zich beperkte tot een overzicht van het strafvonnis, tot een vermelding van het verhoor en tot de conclusie "dat een zeer ernstige straf zich opdringt", zonder in te gaan op het verweer van verzoeker zoals dat was samengevat in de memorie die hij tijdens het verhoor aan de gemeenteraad had voorgelegd;

3.2. Overwegende dat de eerste verwerende partij antwoordt dat de sub 1.5 weergegeven beslissing van de gemeenteraad wel degelijk naar behoren gemotiveerd is; dat de tweede verwerende partij uiteenzet dat de wet van 29 juli 1991 vereist dat klaar en duidelijk concrete feiten worden aangegeven die de materiële basis vormen voor de genomen tuchtmaatregel en de uitgesproken straf, dat de gemeenteraadsbeslissing aan die vereiste voldoet en dat haar eigen beslissing "bij verwijzing" die motieven overneemt zodat het doel van de motiveringswet bereikt is, terwijl die wet niet vereist dat alle aangevoerde argumenten worden weerlegd;

3.3.1. Overwegende dat het instellen van een beroepsmogelijkheid tegen een tuchtstrafbeslissing aan de betrokkene de garantie biedt dat zijn zaak door de beroepsinstantie opnieuw wordt onderzocht en dat zij hem de mogelijkheid biedt bijzondere aspecten van de zaak onder de aandacht van de beroepsinstantie te brengen;

dat in de logica van dat systeem de beroepsinstantie de nodige aandacht moet besteden aan de grieven die de ambtenaar haar voorlegt en dat zij bij het formuleren van haar beslissing daar rekening moet mee houden; dat de formele motiveringswet er de beroepsinstantie niet toe verplicht expliciet te antwoorden op alle in het beroepsschrift verwoorde grieven, maar dat haar beslissing er wel blijk moet van geven dat de argumentatie van de betrokkene daadwerkelijk in de besluitvorming betrokken is, weze het dat dit kan door de verwijzing naar een stuk waarin de betrokkene het antwoord op zijn middelen kan vinden; dat zulks niet het geval is wanneer de beroepsoverheid in het algemeen stelt dat geen van de middelen uiteengezet in de beroepsakte een reden kan zijn "om de beroepen beslissing te hervormen" terwijl die middelen ook reeds voor de overheid die in eerste instantie een beslissing moest nemen waren aangevoerd zonder dat daarop een duidelijk antwoord was gegeven;

3.3.2. Overwegende te dezen dat verzoeker reeds in eerste aanleg de gemeenteraad erop had gewezen dat naar zijn oordeel medische redenen het opleggen van een tuchtstraf beletten en dat hij een aantal elementen aangebracht heeft om de gemeenteraad te overtuigen het voostel van de hoofdcommissaris van politie, dat ertoe strekte de tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op te leggen, niet te volgen; dat zijn raadsman in zijn pleidooi ter terechtzitting gevraagd heeft geen maximale maar een zware tuchtstraf op te leggen zodat verzoeker de kans zou hebben zich te laten verzorgen om dan opnieuw zijn plaats in het korps in te nemen; dat niet blijkt dat de gemeenteraad over de argumentatie van verzoeker gedebatteerd heeft; dat blijkens de termen van genomen beslissing de gemeenteraad er zich toe beperkt heeft te stellen dat verzoeker met de door de correctionele rechtbank bewezen geachte feiten "de waardigheid van het ambt, en zeker dit van politieagent, in het gedrang heeft gebracht door het oplopen van een veroor-

deling", dat de argumenten, aangebracht tijdens het verhoor "het voorwerp hebben uitgemaakt van een zorgvuldig onderzoek" en dat "een zeer ernstige tuchtstraf zich opdringt"; dat, vermits niet blijkt dat de gemeenteraad de zaak ernstig onderzocht heeft met inachtneming van verzoekers bemerkingen inzonderheid deze met betrekking tot zijn fysieke toestand op het ogenblik van de feiten en met betrekking tot de ernst van de strafmaat, zulks neerkomt op een globale verwerping, in algemeen hanteerbare termen, van verzoekers argumentatie;

3.3.2. Overwegende dat de toezichthoudende overheid op dezelfde lapidaire wijze oordeelt over het beroep van verzoeker, hoewel hij in zijn beroepsschrift de elementen uit zijn verweerschrift had hernomen en er bijkomend op gewezen had dat de beslissing van de gemeenteraad gebrekkig gemotiveerd was; dat die algemene motieven geen antwoord bevatten op verzoekers argumentatie; dat de beslissing van 3 maart 1997 ook niet kan geacht worden voldoende gemotiveerd te zijn doordat zij voortbouwt op de beslissing van de gemeenteraad vermits, als hierboven gezien, die beslissing zelf een onvoldoende antwoord bevat op verzoekers grieven; dat het middel ernstig is;

4.1. Overwegende dat verzoeker, wat betreft het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat hij ondergaat door de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, wijst op het bestaan van een materieel en een moreel nadeel; dat hij het materieel nadeel legt in het verlies van zijn inkomen en in de kosten die hij zal moeten maken om, in de periode voorafgaand aan de vernietiging van de beslissing op de hoogte te blijven van het politiewerk; dat hij het moreel nadeel legt in het afbreken van zijn toekomstperspectieven en in de schande die hij moet doorstaan zowel ten overstaan van de leden van het korps als ten overstaan van de buiten-

wereld; dat hij uiteenzet dat het nadeel niet door een vernietigingsarrest hersteld kan worden;

4.2. Overwegende dat de tweede verwerende partij er vooreerst op wijst dat verzoeker 59 dagen gewacht heeft alvorens het verzoek tot schorsing in te dienen; dat zij vervolgens uiteenzet dat het bestaan van een materieel nadeel, inzonderheid de omstandigheid dat verzoeker zonder middelen van bestaan zou zijn, niet bewezen wordt; dat zij tenslotte erop wijst dat de Raad van State niet de verplichting heeft om een beslissing te schorsen -inzonderheid niet wanneer die schorsing de tenuitvoerlegging belet van een maatregel die aan een groep begunstigden een voordeel verschaft- en dat er te dezen aan belangenafweging kan gedacht worden, rekening houdend enerzijds "met de belangrijke verantwoordelijk-heden die het ambt van hoofdinspecteur van een politie-dienst inhouden" en die hem in "voortdurend contact (brengen) met het publiek" en anderzijds met "de ernst en de aard van de aan verzoeker verweten feiten" en de "psychologische onstandvastigheid" waarvan verzoeker zelf toegeeft het slachtoffer te zijn;

4.3.1. Overwegende dat een tuchtmaatregel waarbij een ambtenaar definitief uit de dienst verwijderd wordt in principe een moeilijk te herstellen ernstig moreel nadeel berokkent om reden van de graad van afkeuring die hij bevat; dat het dossier van deze zaak geen gegevens bevat die een andere beoordeling noodzaakt;

4.3.2. Overwegende dat de Raad van State in de uiteenzetting van de tweede verwerende partij geen overtuigende redenen ontwaart om in dit geval het belang van verzoeker -te weten het voorkomen van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel- toch te laten wijken voor het belang van het bestuur; dat immers het belang van verzoeker zeker is terwijl het helemaal niet zeker is dat het belang van het bestuur waarop de verwerende

partij doelt, te weten dat het vertrouwen van de burger in de politiemacht gevrijwaard moet worden, door de voorlopige wederindienstneming van verzoeker in het gedrang zal komen; dat daarenboven niet wordt aangetoond dat het bestuur in de onmogelijkheid is het gevreesde contact van verzoeker met het publiek te voorkomen door hem bij ordemaatregel tewerk te stellen in een functie waarin hij niet of minder geconfronteerd wordt met het publiek;

5. Overwegende dat de twee grondvoorwaarden vervuld zijn om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering te bevelen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing van de tenuit-voerlegging van de beslissing van 3 maart 1997 van de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering waarbij het besluit van 6 september 1996 van de gemeenteraad van de stad Brussel wordt goedgekeurd.

Artikel 2.

De vordering tot schorsing wordt voor het overige verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op veertien oktober 1900 zevenennegentig, door :

de H.	A. VANDENDRIESSCHE,	wnd. kamervoorzitter staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

A. TRUYENS. **A. VANDENDRIESSCHE.**